

16017359

Gedeputeerde Staten

de voorzitter van Provinciale Staten
p/a Statengriffie

- 8 NOV. 2016

onderwerp
Begrotingswijzigingen
NR-ZWDkenmerk
16017421

uw kenmerk

behandeld door
drs. T.B.M. Westerhof
(0118) 63 1928verzonden
Middelburg,
8 november 2016

Geachte heer/mevrouw,

Ter voldoening aan het gestelde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen doen wij u hierbij toekomen de 4e begrotingswijziging 2016 (behorend bij de tevens bijgevoegde najaarsrapportage 2016) en de 1e begrotingswijziging 2017 van het Natuur- en Recreatieschap Zuidwestelijke Delta. Hieromtrent kunt u het Bestuur indien gewenst een zienswijze meegeven.

Alle stukken zijn door het Dagelijks Bestuur op 13 oktober 2016 besproken en worden ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur op 9 december. De 4e begrotingswijziging 2016 (en bijbehorende najaarsrapportage 2016) en de 1e begrotingswijziging 2017 geven geen aanleiding voor ons voor het maken van opmerkingen.

Wij stellen U voor de stukken te agenderen in de eerstvolgende Statencommissie Ruimte op 25 november 2016.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AFD. pb-ska
AFD.	
DATUM -8	08.11.2016
DOC.NR.	
ZAAK.NR.	
CLASS.	

NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUIDWESTELIJKE DELTA
HET ALGEMEEN BESTUUR
9 DECEMBER 2016

4E BEGROTINGSWIJZIGING 2016 NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUIDWESTELIJKE DELTA

	Geactualiseerde begroting 2016	4e begrotings- wijziging 2016	Begroting 2016 na wijziging
--	-----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------

Gewone bedrijfsvoering

Lasten

P1 Bestuurlijke aangelegenheden	225.800	9.900	235.700
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3.639.611	-46.000	3.593.611
P3 Ontwikkeling	150.800	-	150.800
Algemene dekkingsmiddelen	9.200	-	9.200
Totaal lasten	4.025.411	-36.100	3.989.311

Baten

P1 Bestuurlijke aangelegenheden	308.733	-	308.733
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.408.850	-120.000	2.288.850
P3 Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	766.788	-	766.788
Totaal baten	3.484.371	-120.000	3.364.371

Saldo gewone bedrijfsvoering	-541.040	-83.900	-624.940
-------------------------------------	-----------------	----------------	-----------------

Diverse lasten en baten

Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-

Kredieten

Kredieten lasten	1.233.319	1.265.209	2.498.528
Dekking kredieten (bijdrage derden)	231.018	754.139	985.157
Saldo kredieten	-1.002.301	-511.070	-1.513.371

Totaal saldo van baten en lasten	-1.543.341	-594.970	-2.138.311
---	-------------------	-----------------	-------------------

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoeging reserves	1.164.303	-	1.164.303
Onttrekking reserves	2.707.644	594.970	3.302.614
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.543.341	594.970	2.138.311

Resultaat	-	-	-
------------------	----------	----------	----------

ALDUS VASTGESTELD DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR VAN NATUUR- EN RECREATIESCHAP
ZUIDWESTELIJKE DELTA IN DE OPENBARE VERGADERING VAN 9 DECEMBER 2016

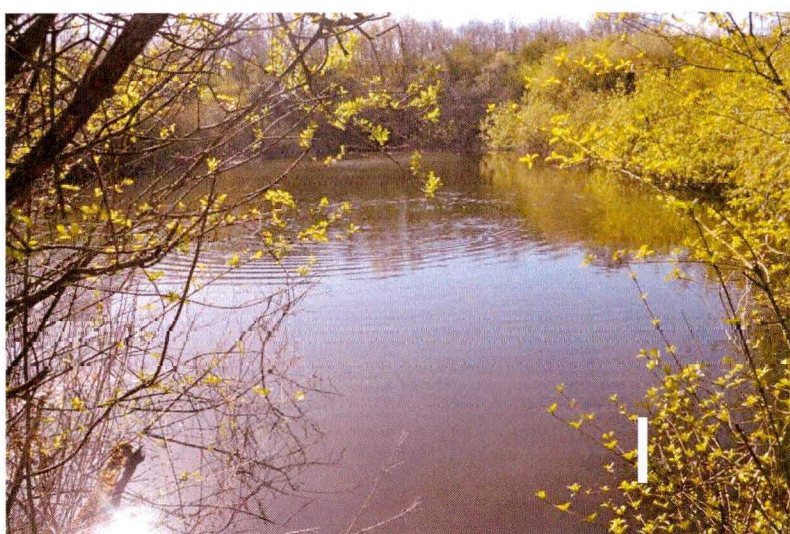
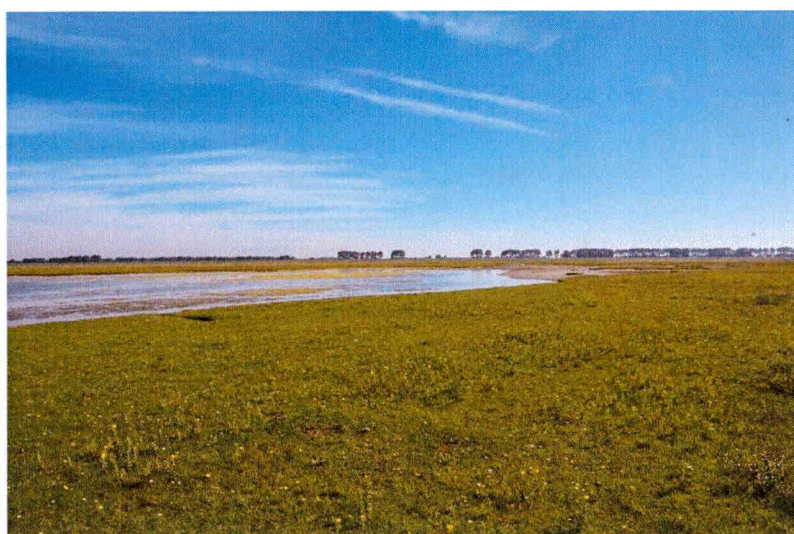
DE SECRETARIS, DHR J.J. DE GEUS

DE VOORZITTER, DHR. F.J. TOLLENAAR

Najaarsrapportage 2016

Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta

Peildatum: 30 juni 2016

Bestuurlijke samenvatting Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta

Ontwikkelingen Provincie Zuid-Holland Bestuurlijk terugtreden van Provincie Zuid-Holland uit alle natuur- en recreatieschappen;

In de eerste helft van 2016 is bestuurlijk m.n. de aandacht uitgegaan naar het besluit van de Provincie Zuid-Holland om per 1 januari 2018 uit het Schap te treden. Met de Provincie Zuid-Holland is een financieringsovereenkomst gesloten waarbij voor de periode 2017-2021 de provinciale bijdrage gelijk blijft.

Overeenkomst PZH en Staatsbosbeheer (SBB) met betrekking tot de overname van de DVO;

De huidige Dienstverleningsovereenkomst tussen het Schap en de provincie Zuid-Holland loopt af op 31 december 2016. De provincie beëindigt de werkzaamheden voor de schappen en de medewerkers van de G.Z-H treden per 1 januari 2017 in dienst van Staatsbosbeheer. Met Staatsbosbeheer is een overeenkomst gesloten. Deze overeenkomst borgt de continuïteit van de werkzaamheden zoals die nu door de G.Z-H voor het Schap worden verricht en geeft ruimte om met Staatsbosbeheer te onderzoeken of vanuit een gedeelde visie en ambities een langdurige en strategische samenwerking kan ontstaan.

De overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van twee jaar, de werkzaamheden in de komende twee jaar worden gecontinueerd.

Bestuurlijke koersbepaling voor de Zuidwestelijke Delta.

Eind 2015 hebben verschillende bestuurlijke ontwikkelingen plaatsgevonden die invloed hebben op de ontwikkeling van een toekomstperspectief voor de Zuidwestelijke Delta. Deze ontwikkelingen zijn van zodanige aard dat er een bestuurlijke afweging moet worden gemaakt op basis waarvan men in de toekomst wil samenwerken. Op basis van inhoudelijke, financiële, bestuurlijke ambities kan er een nieuwe toekomstbestendige bestuurlijke structuur voor de Zuidwestelijke Delta worden ontwikkeld. Op 27 juni 2016 is hierover een eerste werkconferentie gehouden met de bestuurders van de deelnemers, SBB en RWS. In het najaar zal deze bestuurlijke oriëntatie een vervolg krijgen.

Bestuurssamenstelling

Op 10 mei 2016 heeft de gemeente Schouwen-Duiveland medegedeeld dat de deelnemer in het AB ZWD, wethouder A.M. Verseput per genoemde datum wordt vervangen door wethouder C.H. v.d. Bos.

Mevrouw mr. C.T. Ploeger heeft haar werkzaamheden als bestuurssecretaris voor het Schap per 1 februari 2016 beëindigd. Per genoemde datum is de heer drs. J.J. de Geus aangesteld.

Bestuurlijke intentie om erfpachtrecht van het voormalige Natuur- en Recreatieschap Grevelingen, via het ZWD schap, over te dragen aan SBB

Het Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen is de erfpachter van diverse percelen. Dit Schap heeft in dat kader Staatsbosbeheer om toestemming gevraagd voor de (juridische) overdracht van erfpachtrechten. Partijen zijn met elkaar in overleg gegaan en hebben geconcludeerd dat het wenselijk is dat het erfpachtrecht op de percelen volledig terugkomt bij Staatsbosbeheer zodat Staatsbosbeheer de volle eigendom van de percelen heeft. Gelet op de discussie over de toekomst van het Schap heeft hierover nog geen definitieve besluitvorming plaatsgevonden.

TBM Haringvliet

Sinds juli 2014 zijn de Natuur- en Recreatieschappen Grevelingen en Haringvliet gefuseerd tot het Natuur- en Recreatieschap Zuidwestelijke Delta. Ondanks de fusie

werkten beide gebiedsdelen met verschillende budgetsystematieken voor het onderhoud.

Het gebiedsdeel Grevelingen werkte reeds voor de fusie met het Terrein Beheer Model (TBM). Het beheerbudget voor het gebiedsdeel Haringvliet was niet gebaseerd op TBM en een voorziening voor Groot Onderhoud ontbrak. Een planmatige aanpak of een duurzame instandhouding van de aanwezige kapitaalgoederen was dan ook niet mogelijk door een tekort aan onderhoudsbudget. Bestuurlijk is besloten om TBM ook voor het gebiedsdeel Haringvliet te implementeren in de schapsbegroting en een voorziening voor Groot Onderhoud in te stellen.

Beheer en onderhoud

Naar verwachting kan het beheer en onderhoud volledig binnen de beschikbare budgetten worden uitgevoerd. Ook de projecten Uitgesteld Groot Onderhoud worden in 2016 afgerond met een voordelig resultaat van € 230.000 (neutraal in de exploitatie).

Gebiedsontwikkelingen Grevelingen

Programma Zicht op Grevelingen-2

Het programma ZOG-2 is in juli 2016 in het AB geaccordeerd. Het bestaat uit drie onderdelen: een Groene Impuls, een toeristisch-recreatief deel en een organisatorisch deel (het

programma management). Het accent in ZOG-2 ligt op de Groene Impuls voor de Grevelingen. Dit deel omvat de volgende projecten.

1. Realisatie van (de uitbreiding van het aantal) eilanden voor kustbroedvogels;
2. Maatregelen ter bevordering van vismigratie tussen de Grevelingen en de binnendijkse krekensystemen;
3. Inzicht te krijgen in het functioneren van het aquatische ecosysteem van de Grevelingen.

In de Grevelingen zijn diverse kansrijke locaties voor de uitbreiding van eilanden voor kustbroeders. Op deze locaties zal een aantal vogeleilanden worden gemaakt. In het programma zal naar aanleiding van een studie naar de verbinding van het buitenwater van de Grevelingen met de binnendijkse krekens op Goeree-Overflakkee en op Schouwen-Duiveland getracht worden om vispassages te realiseren. Verder zal onderzoek gedaan worden naar het aquatische ecosysteem van de Grevelingen.

Het toeristisch-recreatieve deel van ZOG-2 omvat lopende en nieuwe initiatieven, vooral geconcentreerd op de beide dammen.

Haringvliet

Landschapstafel Haringvliet

De provinciale subsidiegelden van het uitvoeringsprogramma Groen (UPG) worden via de structuur van de Regie- en Landschapstafels verdeeld. De

samenwerking met het Droomfonds Haringvliet en de verschillende partners van de landschapstafel Haringvliet verloopt goed. Er is veel ambitie om gezamenlijk op te trekken en om tot een gezamenlijke aanpak te komen om de ambities waar te maken. Ook in de afzonderlijke gebiedsontwikkelingen en bij de vaarverbindingen weet het schap verbindingen te leggen met verschillende partijen en neemt het schap de regierol op zich. Met het document "Haringvliet in een stroomversnelling" streven alle partijen naar een lange termijn investeringsprogramma. In GS van 22 maart jl. is een besluit genomen over aanvullende financiering door de provincie Zuid-Holland vanuit het UPG. Hierin is ook een aantal projecten van het schap voor Zicht op Haringvliet opgenomen. Totale cofinanciering voor 2016 van de provincie Z-H bedraagt 2,1 mio euro.

Voortgang programma Zicht op Haringvliet (ZOH)

1. Vaarverbindingen

Gedurende juni t/m september zijn er 60 vaardagen en drie verschillende dienstregelingen. Bezoekers varen van en naar het Haringvliet vanuit Rotterdam via het Spui (via Oud-Beijerland) en via het Hollandsch Diep (via Dordrecht/Willemstad). In februari is het onderzoek van de Historische vloot en vaarroutes gepresenteerd bij de erfgoedtafel Goeree-Over-

flakkee.

In 2016 zullen zit/beleefpunten (knooppunten) bij het Hellegat, Den Bommel, Middelharnis en het Expostrand aangebracht worden. Het zijn ontwerpen van Milou van Ham en Laura Weeber.

Herinrichting Slikken van Flakkee

In 2015 is gestart met de herinrichting van de Slikken. In het voorjaar 2016 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor de herinrichting van de toegangsweg. Realisatie is najaar 2016.

2. Gebiedsontwikkelingen

Er is voortgang bij alle gebiedsontwikkelingen, waarbij alle stakeholders worden betrokken.

Quackstrand

Op basis van een drietal interactieve workshops heeft het bureau RROG voor het Quackstrand (van Haringvlietdam t/m het Schenkelstrandje) een ontwerp gemaakt.

Het voorlopig ontwerp omvat een verbeterde entree met een nieuwe toegangsweg naar de Shamrock en de catamaranvereniging, een nieuwe parkeerplaats die is ingepast in een duinlandschap, vergelijkbaar met de Poort van Zeeland, een boulevard tussen parkeer/duingebied en strand, een promenade langs de Haringvlietdam, een nieuwe botenhelling gecombineerd met aanlegplaatsen voor watertaxi's /rondvaartboten/passanten en een nieuw gecombineerd gebouw voor de Reddings-

brigade/EHBO/toiletten en mogelijk snackloket/winkeltje.

Hellegat (de Banaan)

Lola Landscape architects heeft de opdracht een ontwerp te maken voor dit gebied. In een interactieve workshop zijn voor de architect diverse ideeën en wensen naar voren gebracht.

Expostrand- Stellendam

In samenwerking met de gemeente Goeree-Overflakkee, Rijkswaterstaat (RWS), het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en de provincie Zuid-Holland zijn de randvoorwaarden voor een ontwerp inrichtingsplan vastgesteld. Lola Landscape architects heeft een ontwerp gemaakt dat eind juni aan de stuurgroep is gepresenteerd.

Financiën

In deze Najaarsrapportage zijn de onderdelen van het Natuur- en recreatieschap De Grevelingen niet meegenomen. Dit betreft een baat bij economisch beheer en een last bij gebiedsbeheer. Per saldo is het resultaat hiervan nihil. Bij programma 2 wordt dit verder toegelicht.

De Najaarsrapportage 2016 is een tussentijdse rapportage op afwijkingen op basis van peildatum 30 juni 2016. Uit deze rapportage blijkt dat het schap op koers ligt om de doelstellingen te behalen; per saldo desalniettemin worden er meer middelen uitgegeven en wordt voor 2016 een negatief saldo voorzien van € 169.900. Deze overschrijding wordt

voor het grootste deel veroorzaakt door een hogere uitgave bij het Economisch beheer en een lagere baat bij Economisch beheer. Dit wordt in programma 2 nader toegelicht. Voorgesteld wordt het bedrag van € 169.900 te dekken uit de Algemene Reserve. De voorziening Groot Onderhoud voor het gebiedsdeel Haringvliet ad € 144.000 is in deze Najaarsnota verwerkt. Dekking is reeds vastgesteld vanuit de Algemene Reserve en is derhalve niet opgenomen in het bovengenoemde resultaat. Daarnaast zijn de projecten inzake het Uitgesteld Groot Onderhoud in 2016 afgerond. Financieel zijn deze projecten € 230.000 voordeliger afgesloten dan was voorzien. Dit betekent derhalve dat de onttrekking vanuit de Algemene Reserve € 230.000 lager is uitgevallen als begroot.

Ecohotel

Met Eco II Projects BV.(Eco II) werden sinds de vestiging van de ondererfpacht voor het Ecohotel onderhandelingen gevoerd over enkele onderwerpen die partijen verdeeld hielden. Belangrijke punten waren hierbij het opbouwen van een garantie voor eventuele afkoop aan het einde van de erfpachttermijn en de vergroting van het bruto vloeroppervlak. Met Eco II is in het voorjaar overeengekomen dat zij gedurende 10 jaar hiertoe een bedrag gaan betalen voor een garantiefonds. Verder is overeengekomen dat het erfpachtcanon verhoogd wordt als

gevolg van de vergroting van het park.

Communicatie

In juni 2016 heeft de ZWD een projectenatlas uitgebracht. In deze bundel zijn een aantal activiteiten van het Schap kleurrijk in beeld gebracht.

De najaarsrapportage is een afwijkingenrapportage. Bij financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting worden begrotingswijzigingen voorgesteld. Het saldo van deze najaarsrapportage is € 169.900 negatief. Voorgesteld wordt om dit saldo te onttrekken aan de algemene reserve. De grootste afwijkingen zijn in de tabel hieronder opgenomen. In de bijlage zijn de afwijkingen meer gedetailleerd toegelicht. De begrotingswijzigingen zijn allemaal incidenteel (alleen effect in 2016), tenzij expliciet is aangegeven dat het om structurele effecten gaat.

Grootste afwijkingen

Nr	Onderwerp	Bedrag*	Voordeel/ Nadeel	Programma	Product
1	Hogere lasten accountantskosten en advieskosten Vennootschapsbelasting	9.900	N	1: Bestuurlijke aangelegenheden	Financiën
2	Hogere lasten huur- en erfpacht	40.000	N	2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Economisch beheer
3	Lagere baat huur- en erfpacht	120.000	N	2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Economisch beheer
		169.900	N		

*alle bedragen zijn in euro's

Bijlage

Toelichting Najaarsrapportage 2016

Inhoud

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.

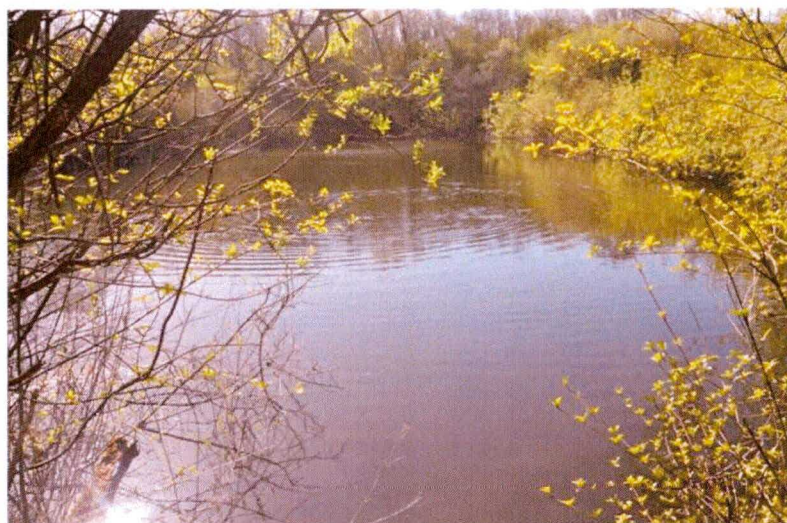
1. INLEIDING	9
2. VOORTGANGSRAPPORTAGE BEGROTING 2016	10
2.1 Programma 1: Bestuurlijke aangelegenheden	10
2.2 Programma 2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	11
2.3 Programma 3: Ontwikkeling	15
2.4 Algemene dekkingsmiddelen.....	21
3. PARAGRAFEN	22
3.1 Weerstandsvermogen & Risicobeheersing.....	22
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	24
4. OVERZICHTEN	27
4.1 Staat van reserves en voorzieningen.....	27

1. Inleiding

Deze najaarsrapportage 2016 is een tussentijdse rapportage. U wordt hiermee geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële stand van zaken bij uw recreatieschap.

Uitgangspunt voor deze rapportage is het principe van “management by exception”: nieuwe bestuurlijk relevante ontwikkelingen en grote afwijkingen ten opzichte van de begroting worden gemeld. Zaken die volgens plan verlopen worden in principe niet toegelicht, tenzij de bestuurlijke relevantie dat vraagt.

De peildatum is 30 juni 2016, maar de focus ligt in de rapportage steeds op het hele jaar 2016. De jaarlasten inzake de dienstverlening GZH zijn voor het gehele jaar 2016 reeds in de realisatiecijfers per 30 juni verwerkt.

2. Voortgangsrapportage Begroting 2016

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de voortgang in de uitvoering van de begroting 2016.

2.1 Programma 1: Bestuurlijke aangelegenheden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Bestuursproducten	Lasten	117.700	105.895	117.700	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-117.700	-105.895	-117.700	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Juridische ondersteuning en advisering	Lasten	18.600	17.125	18.600	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-18.600	-17.125	-18.600	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Financiën	Lasten	89.500	77.170	99.400	9.900 N
	Baten	308.733	308.733	308.733	-
Saldo		219.233	231.563	209.333	9.900 N

Toelichting:

In de jaarstukken 2015 is reeds aangegeven dat de accountantskosten zijn gestegen als gevolg van aanscherping van de uitvoeringsrichtlijnen en het verscherpte toezicht op accountants. Dit betreft een structurele ontwikkeling en de doorwerking naar de begroting 2016 wordt via deze najaarsrapportage meegenomen. Het betreft een verhoging van € 4.900.

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen ingevoerd. Om de financiële effecten te bepalen wordt gebruik gemaakt van de expertise van een fiscaal

adviesbureau. De kosten van het onderzoek naar de invoering van de Vennootschapsbelasting bedragen naar verwachting € 5.000. In de begroting 2016 was hiermee nog geen rekening gehouden.

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Liquidatie schap / overheveling rechten en plichten HV	2015	25.000	24.790	0	0	24.790	99%
- Dekking uit Algemene reserve HV		25.000	24.790	0		24.790	
Liquidatie schap / overheveling rechten en plichten GR	2016	40.000	24.790	0	15.210	40.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve GR		40.000	24.790	0	15.210	40.000	
Totaal programma 1		65.000	49.580	0	15.210	64.790	
- Dekking uit Algemene reserve HV		25.000	24.790	0	0	24.790	
- Dekking uit Algemene reserve GR		40.000	24.790	0	15.210	40.000	

Toelichting:

Algemene opmerking:

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Het krediet liquidatie schap Haringvliet is eind 2015 afgesloten. Het krediet liquidatie schap Grevelingen is verlengd tot eind 2016 en verhoogd met € 15.000 conform besluitvorming in het AB van 7 juli 2016. Voor 2017 wordt voorgesteld een nieuw krediet beschikbaar te stellen van € 50.000.

2.2 Programma 2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Gebiedsbeheer	Lasten	3.156.211	1.712.104	3.070.211	86.000 V
	Baten	1.600.100	1.374.967	1.970.425	370.325 V
Saldo		-1.556.111	-337.137	-1.099.786	456.325 V

Toelichting:

Specificatie lasten	Prognose afwijking voor heel 2016
Regulier Onderhoud	€ 0
Uitgesteld Groot Onderhoud (neutraal in de exploitatie)	€ 230.000 V
Groot Onderhoud (jaarlijkse dotatie)	€ 144.000 N
Beheeractiviteiten Staatsbosbeheer Grevelingen	€ 0
Totaal Lasten Gebiedsbeheer	€ 86.000 V

In de tabel is te zien dat er een voordeel is van € 86.000 op het product gebiedsbeheer. Dit saldo is neutraal in de exploitatie aangezien al eerder is besloten dit saldo te verrekenen via de Algemene Reserve.

Regulier Onderhoud

Voor het reguliere onderhoud geen bijzonderheden.

Uitgesteld Groot Onderhoud

Het programma Uitgesteld Groot Onderhoud is inmiddels vrijwel geheel afgerond. Alle voorgenomen werkzaamheden konden binnen het beschikbare budget worden uitgevoerd, waarbij door het behalen van forse aanbestedingsvoordelen een voordelig resultaat van € 230.000 verwacht wordt. Hierdoor kan ook de onttrekking aan de Algemene Reserve € 230.000 lager zijn dan oorspronkelijk begroot (per saldo neutraal voor de exploitatie).

Groot Onderhoud (jaarlijkse dotatie)

De overschrijding van € 144.000 betreft de dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud (onderdeel Haringvliet) zoals eerder is vastgesteld in het AB van 7 juli 2016. Hiervoor is reeds dekking vastgesteld vanuit de Algemene Reserve. De onttrekking aan de Voorziening groot onderhoud wordt toegelicht in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Beheeractiviteiten Staatsbosbeheer Grevelingen

Geen bijzonderheden.

Baten

Op de baten is een voordelig resultaat van € 370.325 gerealiseerd. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een doorbelasting van de kosten van regulier onderhoud en beheer ad € 370.325 aan het schap "Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen" voor de gebieden waar de erfpachtopbrengsten eveneens in het schap "Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen" worden verantwoord. Zie in dit verband ook de toelichting bij het product Economisch Beheer.

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Economisch Beheer	Lasten	237.000	238.606	277.000	40.000 N
	Baten	808.750	313.094	318.425	490.325 N
Saldo		571.750	74.488	41.425	530.325 N

Toelichting:

Lasten

De kosten van terreinen die het schap van derden in huur of erfpacht heeft zullen naar verwachting € 40.000 hoger uitvallen. Dit betreft een combinatie van onderhoudskosten, belastingen en verzekeringen.

Baten

Voor wat betreft de erfpacht van de terreinen in eigendom bij Staatsbosbeheer (nagenoeg het hele beheergebied van De Grevelingen), geldt dat deze nog onder het Grevelingschap vallen. Omtrent de overdracht van de erfpacht van De Grevelingen naar de Zuidwestelijke Delta wordt nog overleg gepleegd. Zolang deze overdracht niet is gerealiseerd, kan het Grevelingschap niet geliquideerd worden en kunnen geen nieuwe uitgiftes door middel van ondererfpachten worden gerealiseerd.

De baten geven een negatief resultaat van € 490.325. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de bij het schap "Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen" verantwoorde erfpachtopbrengsten ad € 370.325. Deze inkomstenderving wordt gecompenseerd door de doorbelasting van de kosten van regulier onderhoud en beheer ad. € 370.325 aan het schap "Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen" voor de gebieden waar de erfpachtopbrengsten in het schap "Natuur- en Recreatieschap De Grevelingen" worden verantwoord (zie de toelichting bij gebiedsbeheer).

Verder is er een tekort op de baten van € 120.000. Bij het opstellen van de begrotingsraming 2016 is rekening gehouden met meeropbrengsten uit nieuwe canon en huurvergoedingen. Deze meeropbrengsten zijn vertraagd waardoor de opbrengstenraming voor 2016 naar beneden moet

worden bijgesteld. In 2017 wordt een aanzienlijke meeropbrengst verwacht waardoor de bijstelling alleen voor 2016 is. Het betreft met name de projecten Greenhuus, Zeil-Surfcentrum Brouwersdam, Zeeland Buitenland, Marina Port Zélande en Paviljoen Meerzicht.

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Regelgeving & Handhaving	Lasten	150.300	150.300	150.300	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-150.300	-150.300	-150.300	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Communicatie	Lasten	96.100	53.691	96.100	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-96.100	-53.691	-96.100	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Uitvoering implementatieplan TBM in Haringvliet	2016	30.000	0	0	30.000	30.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve ZWD		30.000	0	0	30.000	30.000	
Extra bebording hondenbeleid	2016	4.500	0	0	4.500	4.500	100%
- Dekking uit Algemene reserve ZWD		4.500	0	0	4.500	4.500	
Grevelingenweek 2016	2016	15.000	0	0	15.000	15.000	100%
- Dekking uit Algemene reserve ZWD		15.000	0	0	15.000	15.000	
Totaal programma Z		49.500	0	0	49.500	49.500	
- Dekking uit Algemene reserve ZWD		49.500	0	0	49.500	49.500	
		0	0	0	0	0	
		0	0	0	0	0	

Toelichting:

Algemene opmerking:

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Uitvoering implementatieplan TBM in Haringvliet

Na bestuurlijke vaststelling van het uitvoeren van het implementatieplan "stapsgewijze invoering TBM in Haringvliet" is er een uitvoeringskrediet vastgesteld van € 30.000.

Extra bebording hondenbeleid

In juli 2016 is er bestuurlijk een krediet beschikbaar gesteld van € 4.500 voor extra bebording inzake het hondenbeleid Grevelingen en Haringvliet.

Grevelingenweek 2016

Evenals in 2015 wordt in 2016 een krediet beschikbaar gesteld van € 15.000 als bijdrage aan de Grevelingenweek.

2.3 Programma 3: Ontwikkeling

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Planvorming & gebiedsontwikkeling	Lasten	134.500	134.500	134.500	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-134.500	-134.500	-134.500	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Marketing & Productontwikkeling	Lasten	16.300	16.300	16.300	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-16.300	-16.300	-16.300	-

Toelichting: geen bijzonderheden

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Zicht op Haringvliet e.o.	2017	50.505	8.586	10.000	0	8.586	17%
- Dekking bijdragen derden		35.505	8.586	10.000	0	8.586	
- Dekking uit Algemene Reserve HV		15.000	0	0	0	0	
Zicht op Haringvliet	2017	713.191	126.715	240.000	315.884	442.599	62%
- Dekking uit reserve ZOH		551.591	124.757	200.000	203.884	378.641	
- Dekking uit reserve compensatie windenergie		111.600	1.958	40.000	62.000	63.958	
- Dekking bijdragen derden		50.000	0	0	50.000	50.000	
bijdrage derden ZOH Vaarverb. Pontjes		20.000	0	0	20.000	20.000	
bijdrage derden ZOH Vaarverb. Historische Vloot		30.000	0	0	30.000	30.000	
ZOH Algemeen		53.624	21.422	17.500	16.370	37.792	
ZOH Verdienpotentieel		48.500	405	9.500	31.379	31.784	
ZOH Vaarverb. Pontjes		41.000	21.692	18.000	24.185	45.877	
ZOH Vaarverb. Historische Vloot		26.100	46.887	1.500	6.670	53.557	
ZOH Vaarverb. Knooppunten		77.767	24.810	58.000	64.282	89.092	
ZOH Vaarverb. Mooringen		11.300	158	9.500	11.143	11.301	
ZOH Vaarverb. Marketing en promotie		43.500	113	36.000	30.000	30.113	
ZOH Quackstrand		208.000	5.152	20.000	39.000	44.152	
ZOH Hellegat		111.600	1.958	40.000	62.000	63.958	
ZOH Expostrand		21.300	4.028	11.500	25.800	29.828	
ZZOH Ontwikkeloket		13.500	45	12.500	0	45	
ZOH Ecolodges		7.000	45	6.000	5.055	5.100	
Totaal programma 3 Haringvliet		763.696	135.301	250.000	315.884	451.185	
- Dekking uit Algemene Reserve HV		15.000	0	0	0	0	
- Dekking uit Algemene Reserve		58.301	0	0	0	0	
- Dekking uit reserve Quackstrand		91.699	0	0	0	0	
- Dekking uit reserve ZOH		401.591	124.757	200.000	203.884	328.641	
- Dekking uit reserve compensatie windenergie		111.600	1.958	40.000	62.000	63.958	
- Dekking bijdragen derden		85.505	8.586	10.000	50.000	58.586	

Toelichting:

Algemene opmerking:

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

De inhoud van het programma Zicht op Haringvliet (ZOH) is separaat in april 2016 aan het bestuur toegelicht. De prognose is overeenkomstig deze rapportage verwerkt in bovenstaande tabel. Mogelijk zal de besteding van middelen voor 2016 lager uitkomen om deze zo goed mogelijk als cofinanciering te kunnen inzetten. De verwachte investeringen schuiven mogelijk door naar 2017. Per project zal dit worden toegelicht in de voortgangsrapportage in het vierde kwartaal. Het krediet voor de gebiedsontwikkeling

Quackstrand is opgehoogd conform het besluit in het AB van 7 juli 2016.

Najaarsrapportage 2016 | Voortgangsrapportage Begroting 2016

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Slikken van Flakkee	2016	1.963.298	153.545	338.319	1.717.626	1.871.171	95%
- Dekking uit Algemeen Reserve GR		469.933	0	0	377.806	377.806	
- Dekking uit reserve ZOG II		476.330	71.667	117.301	404.663	476.330	
- Dekking bijdragen derden		1.017.035	81.878	221.018	935.157	1.017.035	
Maatregelen Beheerplan Natura 2000	2017	23.125	0	0	0	0	0%
- Dekking bijdragen derden		23.125	0	0	0	0	
ZOG II Algemeen	2018	446.440	398.780	500.000	15.000	413.780	93%
- Dekking uit reserve ZOG II		446.440	398.780	500.000	15.000	413.780	
ZOG II Programmamanagement	2018	180.000	0	0	90.000	90.000	50%
- Dekking uit reserve ZOG II		180.000	0	0	90.000	90.000	
ZOG II Communicatie	2018	16.000	2.125	0	3.000	5.125	32%
- Dekking uit reserve ZOG II		16.000	2.125	0	3.000	5.125	
ZOG II Duurzame jachthaven van de toekomst	2018	25.000	13.648	0	11.352	25.000	100%
- Dekking uit reserve ZOG II		25.000	13.648	0	11.352	25.000	
Entree Catpoint	2018	40.000	21.285	0	18.715	40.000	100%
- Dekking uit reserve ZOG II		40.000	21.285	0	18.715	40.000	
ZOG II Verwijderen drempel Brouwershaven	2016	186.000	40.460	145.000	145.540	186.000	100%
- Dekking uit reserve ZOG II		186.000	40.460	145.000	145.540	186.000	
ZOG II Voortoets Bommenede	2016	1.560	0	0	0	0	0%
- Dekking uit reserve ZOG II		1.560	0	0	0	0	
ZOG II Groene Impuls	2016	1.315.000	0	0	50.000	50.000	4%
- Dekking uit reserve ZOG II		1.315.000	0	0	50.000	50.000	
ZOG II Ecohotel de Punt	2016	185.000	0	0	25.000	25.000	14%
- Dekking uit reserve ZOG II		185.000	0	0	25.000	25.000	
ZOG II Ecohotel Onderzoek	2016	50.000	8.299	0	41.701	50.000	100%
- Dekking uit Algemeen Reserve GR		50.000	8.299	0	41.701	50.000	
Totaal programma 3 Grevelingen		4.431.423	638.142	983.319	2.117.934	2.756.076	
- Dekking uit reserve ZOG II		2.871.330	547.965	762.301	763.270	1.311.235	
- Dekking uit Algemeen Reserve GR		519.933	8.299	0	419.507	427.806	
- Dekking bijdragen derden		1.040.160	81.878	221.018	935.157	1.017.035	

Toelichting:

Algemene opmerking:

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Werkgroep Quackstrand

Zicht op Grevelingen 2 (ZOG2) Algemeen

Het programma ZOG 2 is in het AB in juli 2016 vastgesteld. De nadruk ligt op nieuwe groene projecten. Zie met name het krediet Groene Impuls in bovenstaande tabel. Nadere invulling hiervan vindt plaats in samenspraak met omgevingspartijen. Daarnaast is er in ZOG-2 een toeristisch-recreatief deel met deels projecten die doorlopen vanuit ZOG-1 en enkele nieuwe initiatieven.

Slikken van Flakkee

Ten opzichte van de oorspronkelijke projectkostenraming zijn in het 4^e kwartaal 2015 de volgende aanpassingen gedaan:

- Toevoeging extra budget vanuit PZH voor de maatregelen Beheerplan Natura 2000: € 162.302
- Toevoeging extra budget vanuit UPG 2016 voor Fase II: € 449.933
- Toevoeging extra budget vanuit ZWD: € 225.000 (ZOGII) en € 459.933 (Algemene Reserve)

Het werk is in het 1^e kwartaal aanbesteed. De verwachting is, dat het gehele werk nog dit jaar wordt gerealiseerd en dat een groot deel van de middelen ook dit jaar zullen besteed worden. De eindafrekening zal echter plaatsvinden in het 1^e kwartaal 2017. Derhalve wordt bij deze Najaarsnota voorgesteld het krediet te verlengen t/m 2017.

Maatregelen beheerplan Natura 2000

Aan dit project wordt in 2017 invulling gegeven.

Brouwerseiland (voorheen genaamd project 'Duurzame jachthaven van de toekomst')

Begin 2016 zijn het Voorontwerp Bestemmingsplan en het concept MER voor Brouwerseiland ter visie gelegd. De projectplanning gaat uit van vaststelling van het bestemmingsplan eind 2016 door de gemeenteraad van Schouwen-Duiveland.

NR ZWD is direct betrokken, maar is geen mede-projectontwikkelaar van Brouwerseiland.

Na het DB besluit van 4 december 2015 om het erfpachtrecht van ZWD over te dragen aan SBB voor dit project (gebied Middelpaathaven), is de rol van het schap m.n., en in samenwerking met de andere partijen, gericht op de effecten van Brouwerseiland op de (naaste) omgeving (kwaliteit van recreatie en natuur).

Dit betreft o.a. mogelijke (gezamenlijke) compensatie maatregelen voor de windsurfers, ligplaatsen voor watersporters (vallend onder de liggeldregeling) en de verplaatsing van voorzieningen (loswal, parkeerplaatsen, trailerhelling, sanitaire voorzieningen). Een aandachtspunt is ook de aansluiting van Brouwerseiland op de bestaande infrastructuur (wegen, nutsvoorzieningen). Het beschikbare budget in ZOG-2 is beperkt en uitsluitend bedoeld voor de (interne) procesbegeleiding.

Voor de verplaatsing van de loswal vanuit de Middelpaathaven naar het Springersdiep heeft het DB in april 2016 besloten (financiering door Brouwerseiland B.V.). Teneinde de uitgifte van het betreffende terrein te vereenvoudigen, is besloten dat het schap ten gunste van Staatsbosbeheer onder voorwaarden afstand doet van de erfpacht ter plaatse van de Middelpaathaven. De uitwerking (bij akte) is nog niet afgerond.

Entree Catpoint

De catamaranvereniging Catpoint wil haar terrein uitbreiden. Zij zullen zelf de hiervoor benodigde procedures starten (o.a. toets Nb-wet) om te kijken of dit haalbaar is.

Voorlopig is er voor het parkeren van Catpoint een tijdelijke oplossing gevonden op het naastgelegen parkeerterrein. Deze heeft afgelopen jaar al gefunctioneerd.

Voor het transport van de boten vanaf het parkeerterrein naar het verenigingsterrein is een verharding aangelegd.

Verwijderen drempel Brouwershaven

Voor de haveningang van Brouwershaven ligt een zanddrempel die de in- en uitvaart bemoeilijkt. Het verwijderen van deze drempel zal de scheepvaart meer ruimte geven. Het vrijkomende materiaal zal worden gebruikt om de natuur op het nabijgelegen eiland 'Dwars in de weg' te versterken. Het project staat in de planning om in het najaar van 2016 te worden uitgevoerd. Deze planning is echter krap (zie ook risicoparagraaf). Van het door het bestuur toegekende budget is nog € 145.540,- beschikbaar voor de uitvoering van het project. Komende tijd wordt voor het project een bestek gemaakt en zal het worden aanbesteed. Het budget is sturend voor de uitvoering.

Voortoets Bommenede

Dit project is inmiddels afgerond. Het bedrag van € 1.560 blijft beschikbaar binnen het programma ZOG II.

Ecohotel de Punt

Het project Ecohotel, inclusief het restaurant, is in 2016 opgeleverd en feestelijk geopend. Om tot een afronding te komen van een aantal losse einden bij het (onder)erfpachtcontract dienen extra kosten gemaakt te worden. Voor de afstemming tussen de verschillende overheden is een taskforce ingesteld. Voorgesteld wordt het krediet te verlengen t/m 2017.

Ecohotel Onderzoek

Hierover heeft het DB in 2016 tweemaal apart gesproken (resp. op 29 februari en op 30 maart 2016), naar aanleiding van het onderzoek van AT Osborne. Het bestuur heeft voor de zomer besloten over de financiële afwikkeling, waarmee het projectdossier op dit belangrijke punt is afgesloten.

Inspiratiecentrum

Het project is afgerond en de aanvraag voor subsidievaststelling is ingediend zowel bij OP-Zuid als bij de provincie Zuid-Holland. Van de provincie Zuid-Holland is inmiddels een vaststellingsbeschikking ontvangen. De subsidie is vastgesteld op € 1.500.000. E.e.a. conform de aanvraag. De vaststellingsbeschikking van OP-Zuid is eind juli ontvangen en is conform de verantwoording. Dit project wordt verantwoord in de jaarrekening van Grevelingen net als in 2015.

2.4 Algemene dekkingsmiddelen

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	percentage
<i>Natuur- en Recreatieschap Grevelingen</i>		
Provincie Zuid-Holland	271.791	35%
Provincie Zeeland	108.717	14%
Gemeente Goeree-Overflakkee	31.875	4%
Gemeente Schouwen-Duiveland	22.483	3%
<i>Natuur- en Recreatieschap Haringvliet</i>		
Provincie Zuid-Holland	66.384	9%
Gemeente Cromstrijen	24.817	3%
Gemeente Goeree-Overflakkee	93.813	12%
Gemeente Nissewaard	35.195	5%
Gemeente Hellevoetsluis	111.713	15%
Totaal	766.788	

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotingswijziging 2016?
Overige structurele Lasten	Lasten	9.200	-	9.200	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-9.200	-	-9.200	-

Toelichting: dit betreft een budget voor onvoorzien.

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

In dit hoofdstuk worden de eventuele wijzigingen in de risico's beschreven en de consequenties hiervan voor de ratio van de beschikbare weerstandscapaciteit ten opzichte van het benodigde weerstandsvermogen.

Risico	Kans	Incidenteel / Structureel	Financiële impact
1. Invoering vennootschapsbelasting	Middel	Structureel	PM
2. Inspiratiecentrum Grevelingen	Hoog	Incidenteel	€ 104.000
3. Compensatie Brouwerseiland	Middel	Incidenteel	PM
4. Uittreden Provincie Zeeland	Laag	Structureel	PM
5. Verwijderen onderwaterdrempel Brouwershaven	Laag	Incidenteel	PM
Totaal			€ 104.000 + PM

Risico 1: Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2016. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Op basis van de uitgevoerde risico scan, zal voor de meeste activiteiten van de gemeenschappelijke regeling waarschijnlijk sprake zijn van een fiscale onderneming. Aan alle voorwaarden wordt namelijk voldaan. Specifiek wordt ook aan de derde voorwaarde voldaan, aangezien de bijdrage van de deelnemers door de belastingdienst als opbrengst wordt gezien. De verwachting is echter dat hiervoor een zogenaamde vrijstelling voor samenwerkingsverbanden kan worden toegepast. Hierdoor is dan geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor een aantal activiteiten die vallen onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat het gaat om 'normaal vermogensbeheer'. Het betreft normaal vermogensbeheer omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement. Aangezien er sprake is van normaal vermogensbeheer, wordt niet voldaan aan het eerste ondernemerscriterium 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid'.

In het najaar van 2016 wordt in overleg getreden met de belastingdienst om de ingenomen standpunten af te stemmen.

Op basis van de huidige standpunten, zal in beginsel geen aangifte vennootschapsbelasting hoeven te worden opgesteld en blijven de administratieve lasten beperkt. Wel moet jaarlijks worden gemonitord of de vennootschapsbelasting positie niet wijzigt, bijvoorbeeld doordat nieuwe activiteiten worden ontplooid of andere financieringsbronnen worden gevonden. Mocht in de toekomst blijken dat voor een belaste activiteit de vrijstelling niet van toepassing is, dan dient alsnog voor alle activiteiten die een fiscale onderneming vormen een fiscale openingsbalans te worden opgesteld en zullen de administratieve lasten substantieel toenemen. Het risico wordt als laag ingeschat en aangezien de financiële omvang van het risico niet is in te schatten is die als PM opgenomen.

Risico 2: Inspiratiecentrum

Uit oogpunt van risicobeheersing vraagt de exploitatie van het Inspiratiecentrum bijzondere aandacht. De exploitatie door de ondernemer was in 2015 verliesgevend. Het resultaat over 2016 is nog onzeker. Met de ondernemer is intensief gesproken over verdienmogelijkheden (o.a. evenementen en meer samenwerking in het gebied) en kostenreductie. Het Dagelijks Bestuur is hierover eind 2015 en medio 2016 geïnformeerd.

Beheermaatregelen:

Met de ondernemer is – op basis van de besluitvorming door het bestuur – een betalingsregeling overeengekomen. Op dit moment kan nog niet worden geconcludeerd of deze regeling afdoende is. Bij de jaarrekening 2016 moet blijken of en in welke mate aan de voorziening dubieuze debiteuren gedoteerd moet worden.

Risico 3: *Compensatie Brouwerseiland*

Om te voorkomen dat er zoals bij de windsurfers, een draagvlak risico ontstaat bij de watersporters, wordt verkend hoe de ligplaatsen die vallen onder de liggeldregeling van het schap kunnen worden gecompenseerd. Het betreft de ligplaatsen Middelpaathaven en Kabbelaarsbank. Vertegenwoordigers uit de sector en gebruikers gaan met elkaar in gesprek. In de begroting is vooralsnog geen rekening gehouden met eventuele compensatie voor partijen die hier aanspraak op denken te kunnen maken. De kans van optreden wordt ingeschat op ‘middel’ en de financiële impact is op dit moment nog niet goed in te schatten.

Risico 4: *Uittreden provincie Zeeland*

De provincie Zeeland heeft evenals PZH het voornemen uit te treden uit het schap ZWD. Zeeland heeft bestuurlijk de intentie aangegeven onder dezelfde randvoorwaarden te willen uittreden als PZH. Op dit moment is er nog geen definitief besluit genomen over de wijze van financiële afbouw.

Risico 5: *Verwijderen onderwaterdrempel Brouwershaven*

In dit project wordt de bij ontgraving van de onderwaterbodem vrijkomende grond deels verwerkt als verondieping van een nabij gelegen oever, en deels op een stortlokatie verwerkt. Bij het doorlopen van het vergunningentraject bleek voor de werkzaamheden een ontgravingsvergunning noodzakelijk, echter de proceduretijd van deze vergunning was niet voorzien. De beschikbare periode voor realisatie staat daardoor sterk onder druk. Bij het Bevoegd gezag Natuurbeschermingswet 2015 (Provincie Zeeland) wordt een onderbouwde zienswijze ingediend om ontheffing te krijgen op de bepaling dat de werkzaamheden binnen 20 dagen en vóór 1 november 2016 gereed zijn.

Projectrisico: In eerdere afstemming is op ons voorstel gunstig gereageerd. Indien onze argumenten de Provincie Zeeland niet overtuigen, en zij hier niet gunstig op beschikt, is uitvoering dit jaar niet meer realistisch. De werkzaamheden kunnen dan pas worden uitgevoerd na het broedseizoen 2017.

Bestuurlijk risico: Bestuurlijke afspraken met de vereniging Beroepsvissers en Staatsbosbeheer worden niet nagekomen (imagoschade); de visserij zal (opnieuw) een alternatieve aanlegplaats verlangen, waardoor ongewenste transportbewegingen ontstaan binnen het grondgebied van de gemeente Schouwen-Duiveland.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor

een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt, met de cycli en de normkosten, de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Dit houdt in dat er jaarlijks een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie wordt gebracht en dat de werkelijke onderhoudslasten ten laste van de Voorziening worden verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

Programma groot onderhoud

In de Programmabegroting 2016 is de onttrekking aan de voorziening Groot Onderhoud jaarschijf 2016 geraamd op € 715.986. Bij de jaarrekening 2015 is de jaarschijf bijgesteld naar € 273.080. Na de meest recente actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan bedraagt de verwachte onttrekking € 432.868.

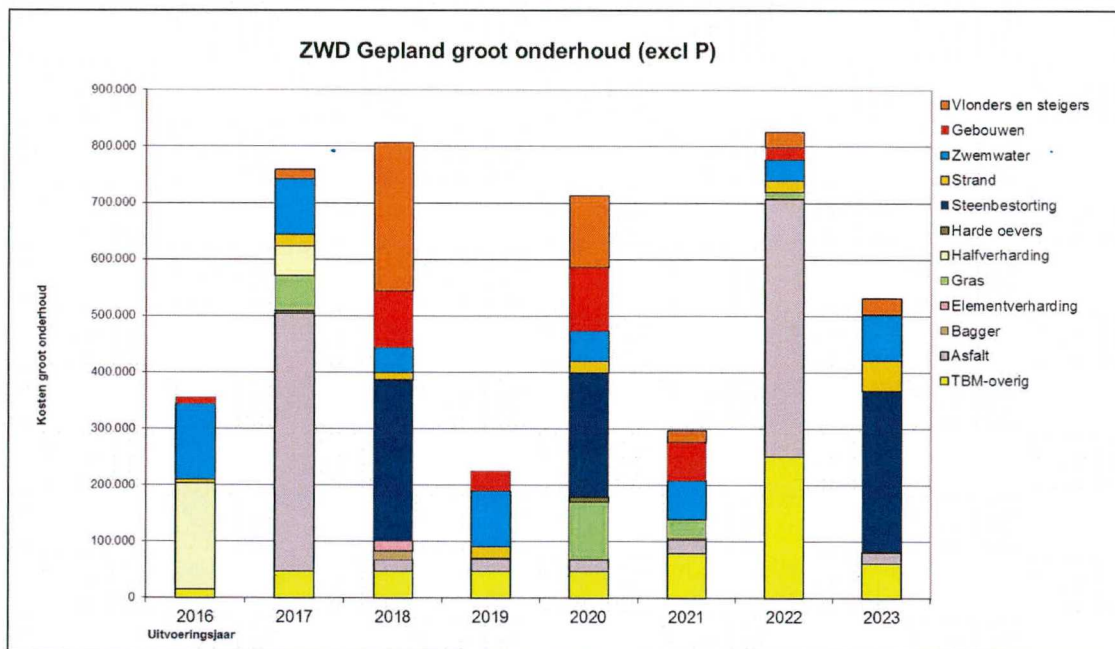
Het verschil van circa € 283.000 tussen de in de programmabegroting geraamde onttrekking en de verwachte onttrekking is in zijn algemeenheid te verklaren vanuit de omvangrijke opgave van het Uitgesteld Groot Onderhoud (UGO). Waar mogelijk zijn onderhoudsmaatregelen naar latere uitvoeringsjaren doorgeschoven zodat de beschikbare capaciteit op de uitvoering van de UGO-projecten kan worden ingezet. Werkzaamheden die niet kunnen worden doorgeschoven worden uiteraard wel dit jaar uitgevoerd. Verder zijn in verband met de implementatie van TBM in het gebiedsdeel Haringvliet onderhoudsmaatregelen ingepland. De hiermee gemoeide onttrekking aan de voorziening groot onderhoud was ten tijde van het opstellen van de programmabegroting niet voorzien.

Meer in detail zijn de verschillen als volgt te verklaren:

- Naar aanleiding van actuele inspectieresultaten heeft een herplanning plaatsgevonden binnen de categorie halfverharding + € 84.000
- Voor een deel van de werkzaamheden die ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet meerjarig ingepland waren is inmiddels een meerjarenplanning beschikbaar. Voor de onderdelen strand, zwemwater en gebouwen wordt in 2016 een hogere onttrekking verwacht van € 58.000. De geraamde onttrekking voor de categorie TBM-overig (o.a. speel- en ligweides, toiletgebouwen, duikers en rioleringen) is met € 207.000 afgenomen, per saldo derhalve een lagere onttrekking ad. € 149.000 -/- € 149.000
- De in 2016 geplande werkzaamheden binnen de categorieën elementenverharding, harde oevers en vlonders/steigers zijn herpland naar latere jaren. -/- € 218.000

Voor een aantal onderdelen van het programma groot onderhoud moet nog bepaald worden of de werkzaamheden dit jaar nog worden uitgevoerd of dat deze doorgeschoven worden naar latere uitvoeringsjaren. Dit betreft in hoofdzaak werkzaamheden in Haringvliet

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het Terrein Beheer Model en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de uitgaven en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt. In onderstaand staafdiagram zijn de geplande uitgaven (alleen de materiële lasten) op de verschillende categorieën weergegeven.

In onderstaande tabel is het geplande verloop van de voorziening Groot Onderhoud voor het gehele Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta te zien voor de komende jaren.

STAND VOORZIENING	2016	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening per 1/1	719.763	1.127.343	976.080	801.581	1.337.709
Dotatie	840.448	845.500	845.500	845.500	845.500
Onttrekking	432.868	996.763	1.019.999	309.372	905.966
Stand voorziening per 31/12	1.127.343	976.080	801.581	1.337.709	1.277.243

4. Overzichten

4.1 Staat van reserves en voorzieningen

	Stand per 01-01-2016	Bestemming Resultaat 2015	Toevoegingen in 2016	Onttrekkingen Resultaat 2015	Onttrekkingen in 2016	Stand per 31-12-2016	Claims na 2016
Algemene Reserve HV	26.164	0	0		0	26.164	
Algemene Reserve GR	5.729.665	0	127.262		1.164.625	4.692.302	
Algemene Reserve Zuidwestelijke Delta	0	1.120	128.308		49.500	79.928	
Bestemmingsreserves							
Reserves Zuidwestelijke Delta							
Investeringsreserve	0		0		0	0	
Reserves Haringvliet							
Investeringsreserve compartiment HV	25.486		0		0	25.486	
Reserve Quackstrand	91.699		0		5.532	86.167	
Zicht op Haringvliet	224.672		0		203.884	20.788	
Reserve Compensatie Windenergie	523.042		0		61.999	461.043	
Reserves Grevelingen							
Investeringsreserve compartiment GR	300.079		0		0	300.079	
Egalisatiereserve afkoopsom Rijk	6.550.916		308.733		1.042.949	5.816.700	
Afschrijvingsreserve ZOG	43.493		0		10.855	32.638	
Zicht op de Grevelingen II	523.795		480.000		763.270	240.525	
Reserve Groen/Blauw II	240.000		120.000		0	360.000	
Reserve Natuurinv./garantiefonds	480.000		0		0	480.000	
Totaal	14.759.011	1.120	1.164.303	0	3.302.614	12.621.820	

De kolom claims betreft de beslagen op de reserves na 2016 naar aanleiding van besluiten van het algemeen bestuur (AB) of dagelijks bestuur (DB) die in de vergadering van de najaarsrapportage aan het AB worden voorgelegd.

	Stand per 01-01-2016	Toevoegingen in 2016	Onttrekkingen in 2016	Stand per 31-12-2016
Voorziening Groot Onderhoud	719.763	840.448	432.868	1.127.343
Totaal	719.763	840.448	432.868	1.127.343

De voorziening Groot Onderhoud wordt verder toegelicht in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Opdrachtgever	Natuur- en recreatieschap Zuidwestelijke Delta
Opgesteld door	G.Z-H
Versie:	0.1
Datum	30 juni 2016
Referentienummer	
Status	In bewerking

**VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR
NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUID-WESTELIJKE DELTA**

Onderwerp : 1^e Begrotingswijziging 2017
Kenmerk : 2016-565255775
Bijlagen : -1-
Besluitdatum : 13 oktober 2016
Vorbereid door : M. de Jong

1. ONTWERP-BESLUIT

- In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2017 en het nadelige exploitatiesaldo van € 144.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve;
 - de 1^e begrotingswijziging 2017 ter vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur;
 - het Algemeen Bestuur voor te stellen het nadelige exploitatiesaldo van € 144.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve;
 - de 1e begrotingswijziging 2017 conform het gestelde in de gemeenschappelijke regeling voor een reactie aan de deelnemers te zenden.
-

2. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Bij de Najaarsrapportage 2016 bent geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële stand van zaken bij het Natuur- en Recreatieschap Zuidwestelijke Delta. De structurele effecten na 2016 zijn verwerkt in deze 1e begrotingswijziging 2017.

Het saldo van deze 1e begrotingswijziging 2017 is € 144.000 negatief. Voorgesteld wordt om dit saldo te onttrekken uit de Algemene reserve.

3. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

18 juni 2015: vaststelling programmabegroting 2016 in AB

4. JURIDISCHE PARAGRAAF

Niet van toepassing

5. FINANCIËLE PARAGRAAF

De structurele financiële gevolgen van de Najaarsrapportage 2016 zijn verwerkt in de 1e begrotingswijziging 2017. Hierbij wordt deze aparte begrotingswijziging 2017 aan het bestuur voorgelegd.

De voorgestelde begrotingswijziging 2016 betreft de verwerking van de jaarschijf 2017 van de verhoging van de dotatie Groot Onderhoud voor het gebied Haringvliet zoals reeds door het bestuur is vastgesteld. Het bedrag van € 144.000 wordt evenals 2016 onttrokken aan de Algemene Reserve.

6. COMMUNICATIE

Nvt.

7. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Ambtelijk voorbereid door G.Z-H.

8. VERDERE PROCEDURE

- De 1e begrotingswijziging 2017 conform het gestelde in de gemeenschappelijke regeling voor een reactie aan de deelnemers te zenden;
 - De 1e begrotingswijziging 2017 en de eventuele reacties van de deelnemers voor te leggen aan het AB op 9 december 2016;
 - Na vaststelling door het AB zal de 1e begrotingswijziging 2017 worden toegezonden aan de minister van BZK en de deelnemers van het schap.
-

Hoogachtend,

drs. J.J. de Geus
bestuurssecretaris

NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUID-WESTELIJKE DELTA
HET ALGEMEEN BESTUUR
9 DECEMBER 2016

1E BEGROTINGSWIJZIGING 2017 NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUID-WESTELIJKE DELTA

	Primitieve begroting 2017	1e begrotings- wijziging 2017	Begroting 2017 na 1e wijziging
--	--------------------------------------	--	---

Gewone bedrijfsvoering

Lasten

P1 Bestuurlijke aangelegenheden	265.600	-	265.600
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	3.210.850	144.000	3.354.850
P3 Ontwikkeling	151.700	-	151.700
Algemene dekkingsmiddelen	9.200	-	9.200
Totaal lasten	3.637.350	144.000	3.781.350

Baten

P1 Bestuurlijke aangelegenheden	291.722	-	291.722
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.515.450	-	2.515.450
P3 Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	745.045	-	745.045
Totaal baten	3.552.217	-	3.552.217

Saldo gewone bedrijfsvoering	-85.133	-144.000	-229.133
-------------------------------------	----------------	-----------------	-----------------

Diverse lasten en baten

Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-

Kredieten

Kredieten lasten	1.050.056	-	1.050.056
Dekking kredieten (bijdrage derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-1.050.056	-	-1.050.056

Totaal saldo van baten en lasten	-1.135.189	-144.000	-1.279.189
---	-------------------	-----------------	-------------------

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoeging reserves	985.702	-	985.702
Onttrekking reserves	2.120.891	144.000	2.264.891
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.135.189	144.000	1.279.189

Resultaat	-	-	-
------------------	----------	----------	----------

ALDUS VASTGESTELD DOOR HET HET ALGEMEEN BESTUUR VAN NATUUR- EN RECREATIESCHAP ZUID-
WESTELIJKE DELTA IN DE OPENBARE VERGADERING VAN 9 DECEMBER 2016

DE SECRETARIS, DHR. J.J. DE GEUS

DE VOORZITTER, DHR. F.J. TOLLENAAR